

NUMĂRUL 10 BANI

NUMĂRUL 10 BANI

ABONAMENTELE
Incep la 1 și 15 ale fiecărui luni și se plătesc tot d'una înainte
In București la Casa Administrației
In județe și străinătate prin mandate postale
Un an în țară 30 lei; în străinătate 50 lei
Sase luni . . . 15 . . . 25 . . .
Trei luni . . . 8 . . . 13 . . .
Un număr în străinătate 30 bani
MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ
REDACȚIA
No. 3 — STRADA CLEMENȚEI — No. 3

EPOCA

ANUNCIURILE
In București și județe se primesc numai la Administrație
In străinătate, direct la administrație și la toate oficiile de publicitate
Anunțuri la pag. IV 0.30 b. linia
. . . III 2.— lei
. . . II 3.—
Inserțiile și reclamele 3 lei rindul
Un număr vechi 80 bani
ADMINISTRAȚIA
No. 3. — STRADA CLEMENȚEI — No.

Interview cu d. Aurel Popovici

Cite-va învățăminte

Un alt învățăminte care răsare din cele ce s'au întâmplat de cite-va ani în jurul cesiunii naționale, e că singura acțiune fecundă e aceea care rămâne ferită de agitațiunile de stradă și de amestecul partidelor.

Experiența ne dovedește că partidele politice se lasă prea ușor a fi ispirite de dorința d'a abate sentimentul național în spre acele acte, cari pot provoca o represiune din partea guvernului, ori un conflict cu o putere străină. Iar când agitațiunea izbutește a produce o schimbare de regim, guvernul cel nou e nevoit să rescumpere greșalele din opoziție și banuilele ce a deșteptat în contra 'i, prin umilinte și concesiuni.

Acestea sunt neajunsurile — cari de altminteri nu sunt compensate de nici un folos — ale acelor politice care s'a ilustrat în vremuri, prin demonstrațiuni de stradă, prin manifestațiuni la statueta lui Mihai Viteazu și prin mișcări nocturne în contra legățiunilor streine.

Aceasta politica și-a trăit trailul. Liga trebuie să-și păstreze menirea culturală, iar nu să dicteze politica externă. Iar politica externă — ori-care ar fi ea — se poate perfect împăca cu acțiunea legitimă și laudabilă a celor ce vor să sâdească la noi acele virtuți de tutelă, cu cari ori-ce popor e îndrituit să rivnească a domina chiar acele populațiuni ce locuiesc dincolo de hotarele sale.

Aceasta politica, pe care știm s'o impunem, când suntem în opoziție, grație înțelepciunii noastre pentru cel mai mare folos al tuturor Românilor.

Aceasta e și politica pe care vom ști să o impunem — la nevoie prin alte mijloace de cit acelea ale persuasiunii — acelora ce n'ar da dovezi de aceeași înțelepciune.

Această din urmă consecință se impune ca o urmare fatală a deosebiri ce există între politica liberalilor și aceea a conservatorilor. Altminteri, liberalilor le-ar veni perfect la socoteală ca noi să fim înțelepți și să avem toate neajunsurile, iar ei să nu fie înțelepți și să culegă toate foloasele.

De aceea, să știe, încă de azi, domnii liberali, că atunci când vor reîncepe ca manifestațiuni, cari i-ar abate citu-și de puțin de la cea mai strictă legalitate, vor plăti foarte scump recidivarea scandalurilor lor.

Era necesar ca să zicem aceasta, încă pe când suntem în opoziție.

Când ești la putere, ți se poate prea ușor travesti intențiunile, și liberalii sunt obișnuiți a atribui unor înjurări din afară, trista necesitate în care se află guvernele conservatoare d'a menține ordinea în contra lor.

De aceea, încă de azi, îi vestim că, ori-cit ar țipa d. Sturdza, odată reîntrii în opoziție, că suntem trădători, că el luptă pentru neam și că suntem reacționari pentru că ne silește să scoatem armata, în ziua când îl vom mai prinde în mijlocul manifestațiunilor de stradă, îl vom înhața de guler și între jandarmi îl vom trimite la răcoare.

Va putea atunci să latre d. Sturdza cit va voi că sfîșiem libertățile publice și va putea să scrie la ga-

zeta cit îi va plăcea: armata pe stradă, starea de asediu, singele a curs, nu va mai scăpa prin asemenea clișeurii de a petrece cite-va luni la gros.

Bine-voiască a ține guvernul minte această făgaduială.

AFACEREA ROTTERDAMULUI

In privința alegerii Rotterdamului și a părăsirii Anversului ea porf ce trebuie deservit de vasele noastre, aflăm încă următoarele:

Putem afirma că există un memoriu al Inginerilor Statului favorabil Anversului.

Acest memoriu a fost făcut de dd. Cottescu, Mănescu și maiorul Coandă. D. Saliguy n'a făcut parte din comisiune, care totuși i-a luat avizul.

Memoriul e iscălit doar de dd. Cottescu, Mănescu și Coandă. El e cu totul favorabil liniei Brăila-Anvers, cu excluderea oricărei alte direcțiuni.

In sprijinul soluțiunii Brăila-Rotterdam nu s'a făcut nici un raport.

Cerem stăruitor să se publice raportul d-lor Cottescu, Mănescu și Coandă.

SPRE ȘTIINȚA

Am arătat în ce consistă cazul Bengescu-Djuvara.

Am arătat de ce proceduri uezază d. Dim. Sturdza, ministru de externe, ca să câpătiască pe cite-va favoriti, voind să înlocuiască pe un diplomat de carieră, pe d. Bengescu, ministru nostru la Bruxelles, cu o secătură ca Trandafir Djuvara.

Luăm act. Și avem de făcut următoarea adăogire:

Va veni momentul când d. Trandafir Djuvara cit și cel-alt de același calibru ca și dînsul, precum sunt dd. Al. Beldiman și Dim. I. Ghica, vor avea aceeași soartă ca și d. Bengescu. Ca să se știe.

IAR D. M. CORBESCU

Cu cit serie mai mult d. Corbescu, cu alt și încurcă mai mult afacerea.

Așteptam de la Voinea Națională și de la d. Corbescu, care, în calitate de avocat al proprietarului care a vîndut o moșie Eforiei și de membru în comitetul delegațiilor Camerei, ca să ne dea oare-cari deslușiri despre unele fapte, cari nu pot rămîne învaluite în mister. Anume credeam că vom aza explicația misteriosului dar de 20 mil lei făcut Eforiei de clientul d-lui Corbescu, și lămurirea refuzului d-lui Rîmniceanu, și deslușiri despre intervențiunile cari au făcut pe client să pe amic să ofere zacimii de mil de lei unul om care nu-i cerea; în fine așteptam să ni se deslușească, cesiunea numărului de pogoane arătat în lege care nu se polivește cu cel de la fața locului și imprajurările cari fac ca actul de vînzare să nu se asemene cu condițiunile proiectului de lege.

Cînd colo, ne pomenim cu un răspuns foarte interesant, — dar departe de cesiune, — privitor la anonimatul în presă și la indatoricile deputatului-avocat față de client — amic al său.

Toate acestea nu ne dau deslușirile ce suntem în drept a aștepta.

Cit pentru incidentele introduse de d. Corbescu în dezbateri, ele nu îi inbunătătesc de loc situația.

Ori-ce gazetă poate publica, fără a merita vre-o imputare, articole neiscălite. Dovadă e însăși Voinea Națională, în care articolele nu se iscălesc, dar care — după spusele ziarului liberal Drapelul — e redactată de niște obscuri «quidam», rămasi pînă azi necunoscuți.

Negreșit, în dosul articolelor anonime trebuie să fie redactorii răspunzători.

Cum că așa este la Epoca, d. Corbescu o știe mai bine ca ori-cine, de oare-ce, acum zece zile, fu d-sale a venit la redacție spre a cere numele autorului; i s'a răspuns atunci că i se va pune numele autorului la dispoziție dacă vine pentru o provocațiune sau pentru a intenta un proces de presă.

Cele zece zile ce au trecut la mijloc ne dovedesc că n'a fost vorba nici de una, nici de alta. Cit pentru simpla curiozitate a d-lui Corbescu, mărturisim că nu avem nici un cuvînt ca s'o satisfacem.

În fine, în ceea ce privește teoria d-lui Corbescu cu privire la rolul avocaților și al clienților, o reproducem încă odată mai la vale, lăsînd pe cititor să judece.

Iată această teorie: «Stăruința unui deputat, rugat de un client a face ceea ce cîștit și legalmente este permis și posibil pentru a trece prin filiera reglementară a Camerei, un proiect de lege, constituie niște interveniri și stăruințe ce sînt acte oneste, licite și permise celui mai scrupulos om din societate».

INTERVIEW cu D. Aurel Popovici

Situația în Transilvania. — Rezultatul vizitei de la Budapesta. — Germania și cesiunea romînă. — Bazele luptei naționale.

Situația din Transilvania

Unul din redactorii noștri a avut o interesantă convorbire cu d. Aurel O. Popovici, unul din cei mai adînci cunoșcători ai cesiunii naționale.

Din această convorbire rezumăm următoarele părți de mare actualitate:

Cum apreciați d-voastră situația romînilor din Transilvania, după ultimele evenimente petrecute la Budapesta?

E incontestabil, că cei mai mulți din compatrioții mei au fost penibili surprinși de ultimele întimplări. După informațiunile mele, vîd că pînă și cei mai mulți dintre optimiștii cari sperau un bine de la intervențiunea guvernului romîn, sunt azi deprimați și convinși că așa numitul «samsarlic» a avut consecințe fâtlie pentru mișcarea națională ce începuse a lua un alt de puternic și mult promiștor avînt în anii din urmă.

Rezultatul vizitei de la Budapesta

Care va să zică nu admiteți că vizita M. Sale Regelui Carol la Budapesta ar putea însemna o ameliorare a stării din Transilvania?

O ameliorare? Pe pieptul d-lui Iezsușiu Sándor strălucеște «Coroana Romîniei» și de acolo se revărsă astăzi o dureroasă lumină asupra întregii situațiuni din Transilvania și asupra felului de intervențiune de la București. Faptele petrecute nu numai că nu sunt de natură a ne face să credem în posibilitatea unei politici de concesiuni din partea guvernului maghiar, ci dimpotrivă, ele ar să dea un nou avînt politicei de maghiarizare.

Germania și cesiunea națională

Cu chipul acesta nu e nici o nădejde, ca cesiunea romînă să fie resoltată.

Cît timp va fi menținut dualismul și cît timp Germania oficială va continua să protejeze pe Maghiari și va căuta, — pe sub mînă, bine înțeles, — să zdrobească naționalitățile slave din monarhia habsburgică, nu poate fi vorba nici de o rezolvare, dar nici măcar de o serioasă calmare a spiritelor romînești, pentru că Ungurii n'au să cedeze cu nici un preț.

Este oare vr'un raport între această îndărăre a maghiarizării și între politica din Austria?

Un lucru pare aproape cert: Impăratul Wilhelm II ține să zădărnicească triumful ideilor federaliste din Austria. Reuși-va el? Mă îndoiesc!

Bazele luptei naționale

Prin urmare, ce credeți că ar trebui făcut de aici înainte în cesiunea națională?

Ar trebui să dovedim prin o politică de fapte, că cei ce asigură lumina cu afirmațiunea că Ungaria ar fi stîlpul de forță al monarhiei habsburgice, că politica maghiară ar fi însemnînd o garanție de tărie a triplei alianțe, colportează o legendă.

Mă întrebați cum?

Eă personal susțin și astăzi, ceea ce am susținut todeauna: Prin o mișcare politică bine organizată peste munți și prin o sistematică și serioasă campanie publicistică în străinătate. Mai ales ar trebui să avem un birou special de presă, cu reprezentanți în străinătate și cu deosebire în țările germane; el ar avea să susțină și a zi lupta în contra uneltirilor ungurești, și ar trebui să lanseze pe fie-care un cite o serie de scrieri speciale despre cauza noastră. Sunt nenumărate și foarte interesante chiar pentru străinii, punctele de vedere din cari se poate și ar trebui tratată această cauză.

Tot spre acest sfîrșit ne-ar trebui un mare ziar cotidian, care să apară în limba germană, aici în Capitală sau în străinătate.

In împrejurările în cari ne găsim, Liga

numai de la patriotismul nostru al tuturor depinde ca ea s'o poată îndepîini cu demnitate și cu succes.

AUTOPSIA LUI DIMITRIE STURDZA

Am visat astă noapte un vis îngrozitor. Am visat că Satana odihnisse pe Dimitrie Sturdza.

Am visat că, înainte de a îmbălsama pentru vecie și în ciuda Ungurilor pe descendentul lui Tudor Vladimirescu, Facultatea făcea autopsia cadavrului.

Am mai visat că, după o minuțioasă disecțiune, medicul redactaseră următorul raport:

«Dimitrie Sturdza a murit de un acces acut de turbare, boală de care de altminteri răposatul suferea încă din copilărie, de pe cînd nu se mai juca cu copiii fanarioșilor.

«Capul s'a găsit sec, cu mai multe leziuni, dintre care una atît de voluminoasă, cîm cit se presupune că ar fi fost bătut cu o leocă în cap.

«Ochiul ești din cap, și mai marî de cît «burta. Glandele lacrimale de o sensibilitate extraordinară; din examenul microscopic, se constată că secrețiunea acestor glande seamănă cu aceea a crocodiilor.

«Nasul cu mai multe echymose, ceea-ce «probează că răposatul dăduse de malmulte «ori în nas. Se descoperă și o fîmă la nas.

«Gura cam spurcată și plină de spume «și de bale. Buzele umflate. Răposatul era «cu două limbi, amîndouă cam scoase. Se «constată de asemenea o cantitate anormală «de salivă; acest fenomen nu se poate explica de cît prin faptul că pe lingă saliva «secretată de glandele salivare, defunctul «avea obiceiul de a mal linge și unde scui- «pase.

«Printre dinți, urme de ruble.

«Gîtul cam frînt. În larynx, un microb, «microbul conservator, care de mult îi stă- «tea în gît.

«Pielea obrazului groasă. Șira spinărei «foarte încovoiată și de o flexibilitate cu totul neobișnuită. Analiza bacteriologică descoperă cite-va microbi, pînă azi necunoscuți, microbul Bianu, bacilul Brote, etc., «cari, se vede, îi intraseră răposatului pe «sub piele.

«În loc de sînge, venin.

«Înima neagră. Burta verde. Mașele pestrițe.

Respectul ce-l datorez cititorilor, mă oprește de a pune sub ochii lor partea inferioară a raportului. De altminteri, în acea parte se constată mai multe lipsuri.

Cînd m'am deșteptat din somn, inima mi s'a umplut de bucurie. Toate acestea nu erau de cît un vis urît. Sturdza mai trăiește, și, din parte-mă, îl doresc viață cîtă de lungă pentru marea fericire a partidului... conservator.

Scalpelescu.

DIN STREINĂTATE

Rechemarea generalului Weyler

Urmărind realizarea programului său colonial, noul guvern spaniol a făcut primul pas, în ceea ce privește insula Cuba, rechemînd pe generalul Weyler, comandantul operațiunilor militare în contra răsculaților cubani.

Credem interesant a da aci textul telegrammei schimbate între D. Sagasta, președintele consiliului de miniștri spaniol și acest general.

Telegrama generalului

«Dacă numirea mea nu m'ar fi dat de cit funcțiunea de guvernator general al Cubei, m'aș fi grăbit să-mi dau demisia. Dar îndoind caracter al puterilor mele și datorita mea de general și înaintea inamicului, mă împedică să demisionez. Totuși, deși am sprijinul absolut și necondiționat al partidului autonomist și constituțional și al opiniei publice, aceasta nu ajunge fără încrederea guvernului, care m'î este necesară, după manifestațiile și blamurile persoanelor și ziarelor liberale».

Răspunsul d-lui Sagasta

La această telegramă primul ministru al Spaniei a răspuns:

«Stimez franchețea voastră și guvernul apreciază serviciile voastre. Dar consideră că schimbarea politica cere, pentru a reuși, autorități cari să se identifice cu ea. Aceasta nu are nimic a face cu încrederea ce inspirăți guvernului, căci liberalii în tot-dăuna au gîndit că responsabilitățile politice nu cad asupra autorităților ce o practică, ci asupra guvernului ce a inspirat-o. Peste puțin vă voi comunica rezoluția guvernului».

Această rezoluție o cunoaștem. Generalul Weyler a fost rechemat, iar în locul său a fost numit mareșalul Blanco, participant al noiei politici a guvernului, adică a se acorda o autonomie cit de largă, desăvîrșită chiar, insulei Cuba.

Să vedem rezultatele acestei noi politici.

Foreign

TRIBUNA LITERARA

Crima pasională
Literatura contemporană

Domnul Louis Proal, admirabilul crimalist francez, înspăimîntat de progresele simțitoare făcute în timpul din urmă de crimele pasionale, a scris în răspîndita revistă franceză, «La revue du Palais», un excelent studiu intitulat: «Le crime passionnel et la litterature contemporaine». În care studiu ne arată că nici odată tinerimea nu a fost așa de timpuriu predispusă la deoseșeri, sinucideri și crime pasionale, ca acum; și această precocitate a tinerilor vine de acolo, că li se permite să vadă tot, să citească tot și să audă tot.

D-sa ne spune că crimele pasionale nu sunt noi; ceea ce este nou e înmulțirea lor. Apoi ne enunmără cauzele principale cari împing în această direcție și cari sunt următoarele: 1) Precocitatea tinerilor pentru deoseșeri; 2) Reaua educație primită; 3) Progresul alcoolismului și a degenerescenței; 4) Puțina atenție pentru legile morale și sociale și o sete nestinsă pentru plăceri; 5) Indulgența extremă a juraților pentru acest fel de crime și sinucideri; 6) Imitația crimelor și a sinuciderilor pasionale prin lectura jurnalelor, romaanelor și a dramelor, cari povestesc și reprezintă ast-fel de crime și sinucideri; 7) Conrupția spiritelor prin sofisme inventate de literatură pentru a scuza crima și sinucideria pasională. În special studiul e făcut pentru analiza cazurilor de la No. 6 și 7, pentru că, crede d-sa, și cu drept cuvînt, că sinuciderile și crimele din amor, sunt, cele mai adese-ori, copii de pe romane sau drame, — sunt literatură în acțiune. În fie-care din noi este unul sau mai mulți autori favoriti, cari trăesc în noi, cari ne inspiră sentimentele și gusturile. Chateaubriand, Byron, Lamartine au făcut melancolic și visători, Goethe a făcut imitatori alui Werther, G. Sand a făcut adulteri, Balzac ambițioși și sensuali, etc.

Romanele celebre creiază mode de-aubi. În toate timpurile se vad femei și tineri, cari își acomodează dragostele după moda de-aubi care domnește în literatură. Romantic ca René, Werther, Adolphe și înaintea amoral romantic; naturalistii îl fac azi realist.

Cîtă seninătate morală era în operele scriitorilor din secolul al 17-lea și ce morbid este spiritul mai tuturor scriitorilor contemporani, care mai toți sunt atînt de boale nervoase: unii epileptici, alții neurastenici; unii sunt isterici și își cultivă isteria spre a-și tumulți senzațiile și a le analiza și urma. Azi literatura nu se mai adresează la mîntea clară a cui-va, ci la senzațiile pe cair le poate produce; în adică bucată aproape nu sunt gîduiri asupra «or poți să reflectezi, ci toți autorii caută să-și dea senzații și iar senzații. Prin acest mod bunul simț și voința s'au slăbit, pe cînd sensibilitatea maladivă și imaginațiunea s'au exaltat tot mai mult.

Urînd această direcție, ne arată d. Proal cum în mai toate romanele eroii și eroinele comit crime sau se sinucid, iar autorii caută pe cît mai mult posibil a glorifica actele lor, încercîndu-le cu o aureolă de poezie delirantă. Cele mai mari genii artistice au idealizat crima și sinucideria, rezultată din pasiuni morbide. Mai în toate operele lor se glorifică omorul, prin otrăviri, vitriol, pumnal, etc. și sinucideria; mai în toate dramele romantice, femeia adulteră și amantul său nu visează de cît omorul bărbatului, care de cele mai multe ori se întimplă; sau dacă gustul autorului nu voiește acest lucru, atunci de sigur amantul și soția adulteră caută scăparea, sinucidîndu-se împreună. Și cu ce potop de vorbe, cu ce exaltație poetică se scriu pagini întregi asupra acestor fapte cari nu sunt alt ceva de cît crime de rînd.

Sofismele din literatură sunt contagioase, și cite spirite pot scăpa acestui contagiu? Sunt atîtea pagini scrise cu un talent rar în romane și drame, asupra frumuseții crimei din amor, asupra mărinimiei asasinilor îndrăgostiți, asupra purității protitelor realitate prin dragoste, că cititorii sunt cu totul pervertiți.

Va rămîne veclnic ca exemplu, influența hotărîtoare ce a avut-o Werther al lui Goethe și Indiana lui G. Sand în această direcție. Citez numai aceste exemple spre a nu fi silit ră citez întreaga serie, citate de d. Proal în studiul său, din care se constată cu suficiență, cite crime și cite sinucideri au fost făcute sub influența cutarei sau cutarei opere literare. Cînd Stendhal, unul din cei mai iubii autori, spune că: «Dacă amorul nu merge pînă la crima, el nu este adevărat amor; dacă amorul nu este o veclnică înfrigurare și frenезie, el este fad și fără forță, dar decă el merge pînă la omor, oh! atunci este admirabil și inobilează crima.

Si frumusețea crimei pasionale a fost cultivată și mărită de cei mai mari și celebri autori contemporani.

Exceptînd literatura serioasă, avem romanul-foleton, unde fie-care pagină este descrierea unei crime sau sinucideri din

dragoste și cari române se cîtesc cu o stăruință bolnavicioasă de tinerile uviere pe cari le predispuie spre sentimentalism și romantism și le face să și croiască visuri nerealizabile.

Pentru omul predispus în această direcție, seria nesfîrșită a zărelor, cari anunță lumii întregi, isprăvile amoroase a cutărui sau cutărui detractat, îl face să năo trebuință generală, de a și citi și el faptele în proza jurnalelor. Spiritul erotic din el în ce mai morbid se accentuează, și e natural să fie astfel cînd vedem apărînd scrieri ca: Volupté, Luxure, Névroses și Fleurs du mal...

Dar influența hotărîtoare o are literatura dramatică, unde întregă acțiune este prezentată, nu este dată ca trăită. Și sunt puțin oameni cari, mergînd la teatru, caută o plăcere literară, asupra cărora iluzia dată de reprezentare și nu-i face a nu putea judeca piesa, caracterul, de a aprecia adevărul în zugrăvirea logică a situațiilor.

Cel mai mult sunt însă aceia cari au mai multă imaginație de citi judecată. Aceștia se identifică cu personajele din dramă; ei nu judecă piesa, ei o joacă; pentru ei spectacolul nu e o ficțiune, este o dramă care trăiește și ei nu sunt spectatori, ei sunt actori.

Și mai în toată literatura dramatică se dă o intensitate extraordinară dragostei, geloziei, miniei, răzburănel, așa că teatrul poate să determine sau să mărească la naturile impresionabile, sentimente analoge cu cele cari sunt reprezentate; căci pasiunile violente bine exprimate au un mare efect asupra acelor cari le văd. Cîți din aceia cari au fost la teatru, nu au eșit în sufletul lor cu un ideal format după acela a lui Oreste, Băjzet, Orosman, Otelo, Jago, Hermiond, Medea, Phedra, etc.

Și mai departe d. Proal ne spune, că sunt indivizi, cari, necîntînd de cit romane unde pasiunea este divinizată, ajung de și pierd oare cum individualitatea proprie, devin o copie a eroilor și eroinelor, simt și gîndesc ca ei, își fac aceleași gusturi, aceleași obiceiuri și aceleași sentimente, se identifică cu eroii, devin adulteri prin imaginație, așteptînd să devie și prin fapt, n'au de cit o curiozitate: dorința violentă să facă dragoste asemenea celor citite, și ajung să dorească alt-fel de cit prin imaginație, fericirile amoroase pe cari le-au visat.

Romanele, cînd devin hrana exclusiv zilnică mai ales a femeilor, le face să viseze un ideal chimeric și această disproporție a visului cu realitatea le face să cadă. Căci în romanele idealiste, amantul e zugrăvit în tot-de-una frumos, amabil, spiritual pasionat, distins, elegant, ca avînd toate calitățile și toate meritele; pe cînd bărbatul, e zugrăvit: urt, grosolan, brutal, prosaic, plicios, etc., și aceasta le face să viseze la adoratorul ideal, care le va consola de vulgaritatea amurului conjugal.

În studiul său, d. Proal, al cărui rezumat l'am dat mai sus; a căutat cit mai mult să exemplifice starea morbidă a literaturii contemporane și să arate ce influență dezastruoasă are asupra cititorilor.

Un singur punct care e tratat numai în treacă de d-sa, și căruia eu cred că ar fi trebuit să-i dea o mai largă și mai amănunțită explicație, e următorul: Nu toți indivizii sunt influențați în această măsură de ideile morbide ale operelor de artă. Și prin urmare, cari sunt indivizi asupra cărora literatura contemporană, are o influență hotărîtoare, conducîndu-i pe drumul crimei și a sinuciderilor.

Căci e știut în mod cert că principala, cauză e slăbirea totală a voinței, în raport cu starea din ce în ce mai morbidă a sensibilității. Numai în măsură cu acest raport s'ar putea explica influența covîrșitoare ce o are sugestia ideilor din romane asupra indivizilor.

Trebuie căutată gena supra-sensibilității spre a ajunge apoi să explicăm sugestia și dorul acesta nebun, irezistibil, de-a imita scenele petrecute în cutare volum eșit din creierul vre unui autor tot așa de dezechilibrat ca și cititorul.

Căci alt-fel nu s'ar putea explica pricina de ce citirea aceluiași roman nu produce același efect, asupra mai multor indivizi, cari l'au citit, dar, cari sunt organizați diferit.

Sunt indivizi cu organizația psico-fiziologică normală, alții cari au defecte de organizație. Sunt indivizi cu voință puternică, alții cu o lipsă de voință totală, lucru arătat admirabil de d. Th. Ribot în opera sa «Maladies de la Volonté». Sunt indivizi a cărora stare pasională, e foarte puternică și cari sunt destinați să conducă masele sau să devie mari criminali; sunt alții a căror voință e slăbită sau le lipsește cu totul. Aceștia sunt expuși să urmeze fatal legea imitației, și să se lase mai tot-de-una conduși de voința altora.

Deci a trebuit ca organizația lor cerebrală să fie îndrumată în această direcție, să fie preparată așa ca citirea romanelor și sugestia ideilor din ele să fie numai motivul dominant.

I. D. Barzan

Litere, Artă, Știință

CURIOSITĂȚI LITERARE

SCHOPENHAUER PE ROMINEȘTE

Nu vreau să vorbesc de Aforismele filosofului german, cunoscută la noi mai cu seamă din traducerea d-lui Titu Maiorescu, ci de o publicație nouă, primită la redacție și tipărită la Rîmnicul Sărat, cuprînzînd traducerea unui volum de extracte editat de librăria Dentu din Paris sub titlul: La Vie, l'amour, la mort.

Volumul acela franțuzesc, cîzînd în minile unui domn Constantin Pestreanu, acesta s'a apucat să-l dea în rominește, lăudîndu-l ca o lucrare specială a lui Schopenhauer, după cum rezultă din următoarele rînduri ale Precuvîntării.

«Intemeiat pe o experiență lungă de realitate, cu o extraordinară putere de rațiune și în mod erudit, Schopenhauer studiază în această carte Viața, Amorul și Moartea, cele trei mari evenimente din lume (!)»

Rîndurile acestea îți dă măsura întregel capacități a omului pe a cărui mîntă a încăput niferitul filosof. Totuși, spre o mai desăvîrșită lămurire, citim și următorul pasagiu din monumentală prefață:

«Schopenhauer ca om, a avut și el părțile lui slabe, puînd pasiune sau trecînd cu ușurință în unele cestiuni d'ua importanță mare.

«Dar vorba ceea: Nici toate a le popi și nici toate ale doctorului! Să se aleagă ce este bun, iar rîul să se lepede».

Așa! Pe urmă: «... Imi par nedrepte și riscate (!) chiar unele cestiuni, și că unele pun în contradicțiune pe filosof cu sine însuși. Nu este locul însă aci ca să fac un studiu amănunțit asupra scrierilor lui și nici critica lor!» Ne pare foarte rău! Ce bine ar fi fost dacă d. Constantin Pestreanu de la Rîmnicul-Sărat, făcea un studiu amănunțit și o critică a scrierilor marelui filosof, pe care nu le cunoaștea!

Dar d. Pestreanu urmează: «Nu mă îndoesc că va veni un timp cînd valul ce acopere azi ochii simțului a celor mai mari părți din omenire, se va ridica.

«Atunci fie-care va deveni un Schopenhauer, bine înțeles, corectat, perfecționat sau chiar dezvoltat, după împrejurări... Ajuștăci, oamenii vor fi mult mai buni de cum sunt azi. Atunci nu vor mai exista trăgători și trași pe sfoară... Și că așa va fi n'avam de cit s'aruncăm o privire asupra avîntului cu care societatea noastră merge spre progres». D. Pestreanu vrea să spună că oamenii au început să devie Schopenhaueri, perfecționați, corecți, etc.

Și după această precuvîntare sărată, (că doar traducătorul e din R. Sărat) urmează traducerea... Și, ce traducere!

Nu i-a fost de ajuns niferitul filosof: indiferența contemporanilor, nepreciperea criticilor, ura profesorilor de filosofie, toate relele pe cari le-a îndurat în viață.

A avut dreptate să se întrebă Hamlet: «În acest somn al morții ce visuri vom avea?»

Uite, vedeți că te traduce un Constantin Pestreanu, și-l amar de tine și în mormînt!

Zara.

„EPOCA” IN PROVINCIE

TULCEA

(De la corespondentul nostru special)

Tulcea, 28 Septembrie

Dispoziția protoereului

Un incident s'a petrecut ieri, în biserica bulgară de aici, de natură a lumina și pe cei mai grei de luminat, asupra sentimentelor poporațiunii bulgare, față de Romini.

Închizîndu-se pentru cite-va luni, din cauza de reparații radicale, catedrala orașului, — protoereul, cu aprobarea Episcopiei, a dispus ca pînă la redeschidere, să fie loc de catedrală biserica bulgară, unde s'a servea din cînd în cînd și cite un preot romîn, — să cite — în mod alternativ — și corul bisericii romîne, iar dascălul acesteia să aibă, în fie-care Duminică, o strană a lor.

Preoții romîni izgoniți

Ieri, cînd dascălul s'au instalat, conform acestei dispozițiuni, într'una din străni, numai de cit s'a repezit la el unul din epitropi, i-a luat de umere și le-a zis: «Acum să părăsiți biserica, dacă nu vreți să se împline scandal.» Dascălul s'au supus.

Preoții Ruși

În aceiași zi, corul rominesc eluta, tot în virtutea dispozițiunii protoereului, în biserica rusească. Nu numai că epitropia acestei biserici n'a făcut nici o obiecțiune, dar preotul rus, alit din condescenț pentru Romini de față, cit și spre a țineși execuțiile corale, a oficiat toată liturgia în limba rominească.

Am pus anume, față în față, aceste două proceduri, pentru că se văd că cine sunt Bulgarii de aici și ce simțesc, — ei — cari de două-zeci de ani au fost favorii tuturor prefecților; și care este atitudinea Rușilor, populație — deși numeroasă — îngnorantă însă de administrație.

Acești din urmă prețuesc bine-facerile cîrmuirii rominești sub care au prosperat materialmente și nu li s'au pus nici o piedică dezvoltării lor culturale.

Element barbar

Bulgarii, din potrivă, căci au exploatat două-zeci de ani într'un mod scandalos acest județ, cu știrea unor prefecți și cu colaborarea altora (de pildă P. Stătescu), perzistă a se manifesta ca cel mai înverșunată dușman al Statului și elementul romîn.

Pe cînd Rusul — chiar dacă n'ar avea o dragoste afară din cale de noi — este politicoș și prevenitor, cum trebuie să fie un popor cult și civilizată, Bulgarii vrednici urmași ai hoardelor lui Asparuch, sunt lipsiți de cel mai elementar sentiment de bună-cuvință.

Concluzia? Bizantinii n'au putut domoli pe Bulgari, pînă ce împăratul Vasile II n'a scos ochii la vre-o cite-va zeci de mil dintr'e ei.

Stambuloff — ale cărui proceduri numai acum le înțeleg — îl trata cu biciul și cu spînzurătoarea.

Chiar actualul prim-ministru bulgar Stoiloff, a declarat, nu de mult, că poporul bulgar, sălbatec încă și barbar, trebuie cîrmuit tot prin mijloace barbare.

Negreșit, Statul și administrația rominească nu vor imita pe nici unul din acești imblînzitori de fiare sălbatice. Alte vremuri sunt, și altele legile și moravurile noastre. Un principiu însă trebuie stabilit, căruia să ne potrivim atitudinea de aici înainte: că Bulgarii sunt niște barbari încorigibili, la cari mijloacele dulci și de persuasiune produc efecte tocmai contrari celor așteptate.

O dată stabilit și adoptat acest principiu, administrația rominească n'are de cit să și urmeze calea înainte, dreptă de-o-potrivă către toți, nerezemîndu-se însă pe viitor de cit pe Romîni și pe supușii de origine străină, cari n'au răspuns avansurilor delicate

cu îndărătnicie cumpărării cu insolență și dragoste cu ură.

Aceasta e calea, pe care județul Tulcea a putea lua altă față și ca bună stare și ca alipire de națiune.

Bulgarii nu sunt aici de cit o minoritate, nu față cu populația întreagă a județului, dar față de Romîni.

Cămătări și parvenți

Din 92.000 de locuitori, în afară de reședința, Bulgarii sunt abia 21.000, iar Romîni sunt 36.000. În orașul Tulcea, populația bulgară e egală cu cea romînă, — 5000 cu 5000.

Și această minoritate, jumătate cel puțin să compune din cămătări și speculanți de cea mai rea specie, cari au fost și sunt și azi o calamitate pentru toate țirgurile și satele acestui județ, pe cari le-au stors și le storc într'un mod mai sălbatice, de cit au făcut-o aceasta dîncolo de Dunăre cel mai rău venetic, cu cari a făcut cunoștință pămîntul rominesc.

Căci niște venetici sunt și cei 26.000 de bulgari din Dobrogea. Așezarea lor aici este cu mult posterioară elementului romîn și, în mare parte, această învoziune s'a săvîrșit chiar în urma ocupațiunii romîne, sub ochii unei administrații nepăsătoare și inconșiente.

Cum vedem: o cantitate neglijabilă și ca număr, și ca titlu istoric, și ca valoare intelectuală și educativă.

E.

PLOEȘTI

Noroc cu inaugurarea monumentului vîntătorilor și a noului liceu, căci altmînter cine știe cit timp orașul nostru era să fie lăsat în mîndria cea mai completă.

Acum, fiind-că ziua de 12 Octombrie bate la ușă, tot mai văz pe ici pe colo cite un mîturător sau comisar care dă ordine în consecință.

Un glumeț, zicea așeară la cafeneaua «Grand Hotel»: — de ar da Dumnezeu să se amine sosirea Regelui, căci numai așa vom avea norocul să ne vedem strădele curate.

Și așa e!

Pentru preîntîmpinarea cheltuielilor ocazionale cu sosirea MM. LL. Regelui și Reginei, consiliul comunal a votat, în ședința trecută, suma de 30.000 lei.

Pregătirile deja au început și se speră că ele vor da un aspect destul de frumos orașului.

Bulevardul va fi frumos împodobit cu arcuri de triumf și lampioane.

În gară, un frumos salon se pregătește Majestaților Lor, pentru eșirea în oraș.

Se știe că d. Argintoianu fiind numit inspector telegraf-poștal, d. Ioan Stoicescu, dirigintele oficiului de aici, a fost numit diriginte al oficiului central din București.

Cu această ocaziune, toți angajații oficiului din localitate au dat un banchet, în sala Concordia, distinsului funcționar care, părăsind Plocești, lasă multe regreturi în personalul telegrafului și în societatea ploceșteană.

La banchet au luat parte și d-nele Stoicescu, Florian, Apostoleanu, Rizeanu, d-rele Constantinescu, Alexandrescu, etc.

S'au ridicat o mulțime de toasturi, și sub coardele vibrînde ale lăutarului Petrache, s'a petrecut pînă la ziua.

Au vorbit d-nii Olteanu, oficiant din localitate, Iosefescu, oficiant, care, vorbind în numele întregului personal, arată părerea de rău ce simt toți că se despart de un șef atît de iubit.

Făcînd elogiiu activității d-lui Stoicescu, d. Iosefescu termina arătînd șeful de care se despart, asigurări de iubire și devotament din partea tuturor funcționarilor.

După d-sa, d. Stoicescu, ridicînd un pahar, bea în sănătatea întregului personal și mulțumeste pentru dragostea care i s'a arătat, în această petrecere.

D. Apostoleanu și alți citi va angajați ai biuroului au ridicat și băut în sănătatea celui de care se despart.

M. A. Silvescu

INFORMAȚII

Mișcarea Națională

Societatea Dacia-Traiană, în ședința sa de luni seara, a decis ca fondul de care dispune să-l doneze Ligii Culturale, iar membrii ei să se înscrie la Ligă.

Comitetul Ligii, care s'a întrunit a-seară pentru a rezolva cite-va afaceri curente, se va întruni diseară din nou, pentru a stabili seria întrunirilor naționale ce se vor face în țară.

Prin cercurile Ligii se comentează foarte mult articolul din Koelnische Zeitung, pe care l'am semnat ieri.

Insuși fostul director al acestui ziar, d. dr. Klaeser, care a fost ieri în Capitală, a declarat mai multor persoane, că acel articol a fost direct inspirat de d. baron Bănyffy, prim-ministru ungar.

Articolul nu este decît un răspuns categoric al guvernului ungureș, că nu se va face absolut nici o concesione Romînilor din Transilvania și Ungaria.

La întrunirea națională ce se va ține Duminică la Plocești vor lua cuvîntul d-nii N. Romanescu, directorul liceului, și G. Dobrescu, deputat; iar din partea studenților d-nii Tamara și Antimireanu.

La întrunirea din Craiova vor lua cuvîntul d. P. Chițu, președintele Ligii din localitate, și Aurel Iliescu avo-

cat, precum și studenții Muculescu și A. Clurea.

Asupra cestiunii celor două-zeci de mil de lei, oferiiți prin mijloacii atît de misterioase directorului Eforiei spitalelor civile, cere, neguînd măcar de ce este vorba, a refuzat, va avea să se pronunțe guvernul.

Această sumă se consideră ca o donație și Eforia nu poate primi asemenea daruri de cît cu învoirea ministrului.

De aceea consiliul de miniștri va fi chemat zilele acestea să se pronunțe asupra primirii acestei donațiuni.

Colectivitățile de la Creditul Funciar Rural sînt în mare fierbere, în vederea viitoareii adunări generale a detentorilor de scrisuri funciare.

D. Tachei Protopopescu, sub-directorul Creditului, a pus în mișcare pe mai mulți funcționari din birourile Creditului, cari de dimineața pînă în seara, umblă din casă în casă, pe la diferiții detentori de scrisuri, rugîndu-i să iscălească procuri, în numele sub-directorului Creditului.

Unul dintre aceștia, un oare-care C. Popescu, are însărcinarea să ia procuri de la femeile văduve, cari au moștile afectate la această societate.

AA. LL. Ducele și Ducesa de Saxa-Meiningen au sosit ieri la Sinaia cu trenul de 5.30.

Precum cititorii noștri știu, A. Sa Ducesa de Saxa-Meiningen este sora împăratului Wilhelm al II-lea al Germaniei.

Întrebăm pe ministrul de război ce se face cu lînerii reușiți la concursul de bursieri al Statului la școala specială militară din Saint-Cyr?

Duplicitatea atitudinii d-lui Dim. Sturdza, care a sfătuit călătoria la Budapesta și care o dezaproabă prin șoaptele agenților săi, arătînd că el personal n'a fost la Budapesta, e menită, — se zice, — a avea încă alte urmări.

Primul ministru crede a-și îmbunătăți situația, aruncînd vina sa asupra altora și nădăjduindu-se a putea ast-fel tot-o-dată să căpătuiască pe citi-va paraponiași și citi-va diplomați de felul d-lui Transdălr Djuvara în înalte posturi diplomatice.

De aceea se vorbește că mișcarea diplomatică ce se pregătește ar putea avea o extensiune mai mare decît aceea pe care am arătat-o.

Dap noua organizare a facultăților de litere, cursurile vor fi împărțite în două: comune și de specializare.

După terminarea cursurilor comune, studentul va putea urma unul dintre cursurile de specializare, cari sunt: filosofia, filologia clasică, filologia modernă și istoria.

Se va acorda, pe lângă titlul de licențiat și acel de doctor, studenților cari se vor distinge prin vre-o lucrare de merit și originală.

O ultimă dispozițiune a ministerului de război a hotărît strămutarea din Iași a batalionului 4 de vîntători la Tg-Ocna, odată cu trimiterea la reședința sa, în Dorohoiu, a batalionului permanent din regimentul 29 dorobanți, care ținea — pînă acuma — garnizona în capitala Moldovei.

Îndată după vizita M. Sale Regelui în Iași, ambele corpuri vor părăsi orașul și marea cazarmă de la Copou va rămîne ast-fel goală. Lacăte vor fi puse la ușile ei.

În Iași nu vor mai rămîne, cu garnizona, de cit trupa de poliție — jandarmii călări și pedestri, — un batalion permanent din regimentul 13 dorobanți și un escadron din regimentul 7 călărași.

Ministerul lucrărilor publice va trimite, săptămîna viitoare, o comisiune de ingineri la T-Severin, ca împreună cu o comisiune a guvernului srbesc să studieze cestiunea construirii podului peste Dunăre.

Bacalaureatul

Din 27 candidați, cari s'au prezentat ieri în seria V-a, au reușit la examenul oral următorii 11:

Naum Const., Neagu Dragomir, Nicolescu George, Nicolescu I. Nic., Oardă P. Cesar, Olteanu P. George, Orleanu Traian, d-ra Palada Elena, d-ra Panaitescu Anastasia, Pișca Alex., Pohl Const.

ȘTIRI MABUNTE

La concursul, ținut pentru obținerea unei burse din fondul Simonire, pentru studiul chimiei organice în streinătate, s'au prezentat două candidați: d-nii C. Șumuleanu și I. Șobai, profesori din Iași.

Comisiunea era compusă din d-nii dr. Anastasescu, Petricu și V. Bătureanu.

D. Sumuleanu, intrînd în media cea mai mare la concurs, a fost recomandat ministrului.

De ieri s'au început, înaintea Curții de apel din Galați, debaterile în procesul dintre d. Teodor G. Emandi, legatarul universal al defunctului Iorgu Radu din Birlad, și moștenitorii colaterali ai acestuia.

D-nii D. Alexandrescu, Gr. Macri, Petru Misir și V. Șeni, somități ale baroului iașan, pledează în acest proces.

Procedul dintre comunitatea elenă din Galați și d. M. Bonachi a venit din nou înaintea Curții de apel din Iași. Curtea va avea să se pronunțe asupra contestațiunii la urmărirea făcută de d. Bonachi, în baza deciziunii el dată în lunie trecut.

ECOURI

— Au apărut, în editura librăriei Sococ et com., două cărți de geografie ale d-lor A. Gorjan și I. Luncan.

Ele sunt intitulate: «Conducător special pentru predarea conținutului și cea laltă pentru predarea Romniei».

— Ziarul italian Corriere de la Sera, care apare în Milan, se ocupă, în ultimul său număr, de linia maritimă Constanța — Port Said — Bombay.

Organul italian cere guvernului a se lua măsuri, de oare-ce, priu crearea acestei noi linii, portul Brindisi este amenințat să piardă traficul poștei cu India.

— Societatea de medicină veterinară va ține ședința ordinară la 5 Octombrie, ora 2 p. m.

Iată ordinea zilei:

- 1) Propuneri de noui membri;
- 2) P. Oceanu, Dificultățile operațiunii de castrare la vacile indigene;
- 3) C. Starcovič, Etiologia febrei aftoase;
- 4) I. St. Furtună, Factorii cari asigură propășirea economiei rurale;
- 5) Ed. Buri, Observațiuni asupra febrei tifoide;
- 6) S. Piepteanu, Necesitatea înmulțirii punctelor de observație;
- 7) C. Starcovič, Un parazit în globulele roșii la om și animale;
- 8) P. Oceanu, Serviciul veterinar al guvernămîntului Moscova;
- 9) I. St. Furtună, Critica obiecțiunilor aduse maleinel.

Grecia și Turcia

Budapesta, 30 Septembrie. — Răspunzînd la o interpelare a d-lui Kosseth asupra negocierilor de pace greco-turcești și asupra cestiunii din Orient, d-nu Banffy declară că faptele cunoscute dovedesc că marile puteri s'au silit în tot-d-una să menție pacea. Numai înțelegerii concertului european se datorează faptul că s'au putut fixa preliminăriile de pace.

În ceea ce privește insula Creta, marile puteri se silesc să pună în practică principiile fundamentale fixate deja și cari asigură însulei o autonomie sigură cu menținerea suzeranității Sultanului.

Puterile nu se mai ocupă de numirea d-lui Numa Droz ca guvernator al insulei Creta, după ce au luat cunoștință de răspunsul său.

Londra, 30 Septembrie. — Se anunță din Atena ziarului Times că guvernul a adresat o notă puterilor, rugînd pe acestea să intervie pe lângă Turcia, în favoarea libertății navigațiunii.

Londra, 30 Septembrie. — Se anunță din Constantinopol ziarului Times că Poarta a adresat o circulară reprezentanților săi în streinătate, propunînd, în privința Cr. tei, desarmarea populațiilor mahometană și creștină, precum și numirea de către Poarta, în înțelegere cu marile puteri, a unui sup-creschin otoman, ca guvernator al insulei.

Constantinopol, 30 Septembrie. — D-nul Testa, prim-dragoman al ambasadei germane, a plecat la Atena ca să asiste la lucrările de elaborare ale regulamentului controlului financiar.

Plecarea atașăților militari în Tesalia s'a fixat pentru luna viitoare. Atașatul militar al Rusiei, fiind în concediu, această putere nu va avea nici un delegat.

Se propune ca atașății militari, precum și delegații greci și otomani, să se întrunească la Pîstamon, pentru a începe delimitarea părții orientale a graniței.

Constantinopol, 30 Septembrie. — O circulară ce Poarta a transmis reprezentanților săi în străinătate, propune planul următor, ca o soluțiune pentru cestiunea cretană: Dezarmarea creștinilor și a mahometanilor de trupele otomane cari vor fi întărite de trupe internaționale, operînd toate sub comanda unui general european în serviciul Turciei, numirea de către Sultan a unui guvernator capabil; crearea unei geandarmării.

Ambasadorii au făcut demersuri pe lângă Poartă pentru înlocuirea refugiaților tesalieni.

Canea, 30 Septembrie. — Știrea ziarelor engleze anunțînd o încercare de debarcare de trupe turcești, este cu desăvîrșire falsă.

O corabie italiană a adus din Pireu pe arhimandritul Parthenios Kelaides, șeful răscoalii din 1866, și exilat de 2 ori. El locuiește Italia de 20 de ani și vine în misiune politică.

Atena, 30 Septembrie. — Turcii au împiedicat flota grecească să însă din golful Arta, sub pretext că preliminăriile de pace nu prevăd liberă navigațiune de cit pentru corăbiile de comerț.

DIVERSE

DIN CAPITALA

Copil strivit de căruță.—Un accident nenorocit s'a întâmplat ieri după amiază pe soseaua Viilor.

Căruțașul Constantin Vasile, domiciliat pe acea șosea, pe cind eșea cu căruța din curte, pentru a merge la lucru, a călcat pe o copilă de cinci ani, a lui George Tăluș din aceeași șosea, care tocmai în acel moment voia să treacă drumul.

Copila, cu amândouă picioarele strivite, a fost transportată în căutarea spitalului Colentina; iar căruțașul arestat, a fost condus la secția respectivă.

DIN TABLA

Dramă stugeroasă.—Comuna Dirsa, din jud. Dorohoi, a fost Duminică trecută teatrul unei drame singeroase.

Un preot catolic, cunoscut în localitate sub numele de Abbé Morisseau, și care de mai mult timp servise d-lui Burbure, proprietarul moșiei, ca mediator al copiilor, a fost concediat cu cteva zile înainte din acest serviciu.

Din ziua în care i s'a notificat concediul, Abbé Morisseau, părea foarte contrariat și era într-o surescitare nervoasă.

Duminica trecută, ducându-se la Dirsa pe ntru ca să-și ia bagajele, pe drum s'a întâlnit cu cteiva țărani, cari, aflind despre îndepărtarea popel din serviciul proprietarului, au început să-l facă imputări de modul sever cu care îl tratase în timpul cind el era la curtea proprietății din Dirsa.

Fără a spune un cuvânt, prețul se infurie și, scoțind revolverul din buzunar, trage mai multe focuri asupra locuitorilor.

Unul din aceștia a căzut mort, lovit de un glonț în frunte. Alți doi sunt grav răniți.

Vestea acestui crime săvârșită de Abbé Morisseau, s'a răspândit în mare înălțură în tot județul și pe data prefectului de Dorohoi, d. D. Moruzi și procurorul județului au venit la fața locului.

Abbé Morisseau a fost imediat arestat. Procurorul și judecătorul de instrucție instruesc această crimă care a produs o mare furtivă în tot județul.

Abatele Morisseau a mai fost dat judecătoarei pentru acte de violență.

Crimă misterioasă.—Din T. Măgurele ni se scrie că, Vinerea trecută, cteiva locuitori din oraș, pe cind săpau la facerea unui șanț la obașele de vite din marginea orașului, unul din lucrători a descoperit la o adâncime de două palme, un cocșing neș și bine vopsit în care era cadavrul unui copil.

Dându-se de știre poliției, cocșingul a fost transportat la spitalul din oraș, unde medicul legist a procedat la autopsie.

Parcelul de Telemann a deschis o anchetă pentru descoperirea autorului acestei crime.

Catastrofa din Cordon.—O catastrofa oribilă s'a întâmplat acum cteva zile în comuna Cordon din județul Roman.

Un tinăr din acea comună, Ion Marin, pe cind se întorcea cu căruța încărcată de la cimp, în drum a găsit un obuz, care de sigur rămăsese de la exercițiile de tir ale artileriei. Fiacărui lăud proiectilul găsit, în înfășură în mîntean și îl puse în căruța, urmîndu-și drumul spre sat.

Ajuns acasă, Ion Marin chema în jurul său întreaga lui familie pentru a-l arăta obiectul găsit. Cei sease frați și părinții neorocitului tinăr, se îngrămădise în jurul lui pentru a examina ghiveleaua. După ce toți s'au uitat cu luare aminte la proiectilul găsit, Ion Marin o ia din mîinile bătrînelului său tată și o azvîrlă în prispă casei.

În cadere, obuzul, care era încărcat, lovindu-se pe capul, a luat foc și a făcut explozie.

Nenorocitul Ion Marin a fost profăcut în bucați de zburătoare obuzului. Tatăl și mama lui, au avut picioarele sfărîmate, iar patru copii sunt grav răniți. Peretele casei a fost sfărîmat cu desăvîrșire de puternica lovitură a proiectilului.

Puternica detonătură a exploziunii a îngrozit tot satul și într-o clipă, cu toții, locuitorii din comună s'au adunat la fața locului.

Spectacolul era îngrozitor. Partea din față a casei distrusă iar curtea plină cu stropi de sînge era presărată de nenorociți, victime ale acestui teribil accident, care scoțeau tipete groaznice de durere.

Răniții, a căror stare era foarte gravă, au fost transportați la spitalul rural din apropiere. Starea fiacărui Ion și a tatălui său este desprerată.

DIN STREINATATE

Un naufragiu îngrozitor.—«Daily News» istorisește peripețiile foarte mișcătoare ale vaporului Celoden, din New-Castle, care plecat din acest oraș în Iulie 1896, prin Honolulu, s'a înecat într-o noapte, după o lună de călătorie, în gîlta insulei Starbock.

Echipajul, abia a putut scăpa pe bărcile vaporului. Una din aceste bărci însă s'a înecat în valuri. Naufragiații din cea-altă barcă, după ce își isprăviseră proviziunile, au călătorit în zile în șir, fără să mîncească. Avură însă norocul în cea de a patra zi, ca să ajungă la insula Sofia, unde indigenii îi primiră cu multă afabilitate. Acolo, naufragiații petrecură zece luni și zece zile hrînindu-se cu nuc de Koko, cu păsări și cu broaște țestoase. În sfîrșit stesmerul «Clyde», ancorînd în luna trecută pe țărmul insulei Sofia, nenorociții matoși fură scapați de acest exil.

Depeșile de azi

(Serviciul «Agenției Romîne»)

Viena, 30 Septembrie.—Camera deputaților.—Guvernul depune un proiect prelungind legea compromisului pînă la 19 Decembrie 1898.

Buda-pesta, 30 Septembrie.—Camera deputaților.—Ministrul președinte depune un proiect de compromis provizoriu cu Austria și un proiect prelungind compromisul financiar al Ungariei cu Croația și Slavonia.

Sofia, 30 Septembrie.—D. Berger, directorul datotiei publice otomane, a avut aci negocieri cari au ținut mai multe zile, în privința plății răștirilor intrinse ale Rumeliei.—Se asigură că s'a încheiat o învoială și că Bulgaria a decis să plătească 10 luni de intrziere.

Paris, 30 Septembrie.—După ce a ascultat pe ministrul de război, comisiunea bugetului a revenit asupra votului său anterior și a votat sporirea contingentului cu 12.500 oameni.

Wiesbaden, 30 Septembrie.—Contele Muraviev a sosit.

Constantinopol, 30 Septembrie.—După ziare s'ar fi încheiat un tratat de comerț pe trel aut între Japonia și Turcia.

Abbazia, 30 Septembrie.—Priațul de Muntenegru și voevodul Petre Wucetiș au sosit.

Buletin agricol săptămînal

Luînd media diferitelor statistice publicate pînă astăzi, am format alăturat tabelul, în care arătăm producțiunea universală a grîului în anul de față, comparată cu aceea din anul trecut, cu lipsurile sau excedentele ce se prevăd pentru fie-care în parte.

Pentru multe țări, în care datele statistice lipsesc, aceste evaluări sunt bine înțelese aproximative și bazate mai mult pe știri particulare, în lipsa de aratări oficiale.

Dacă diferitele statistice ce posedăm, fie oficiale cît și particulare, sunt toate unanime în concluziunile lor, pentru a ne arăta că Statele-Unite și Canada, au în acest an o producțiune foarte bogată, care permite un excedent exportabil de cel puțin hect. 85,000,000, nu tot astfel este cu Rusia de exemplu.

Acest imperiu este prea vast pentru a se putea cunoaște adevărul.

În unele provincii recolta a fost atît de slabă, în cît s'a vorbit de foamete. Astăzi se adevărește că aceste știri erau exagerate și că luată în total pentru tot imperiul, producțiunea poate fi evaluată la 90-95 milioane de bec. (unul susținîndu-se la 125 milioane), care unită cu depositele de mărfuri vechi acumulate în interiorul țării din excedentele din anii din urmă, vor permite exportarea unei cantități de aproximativ de 25 milioane de hectolitri grâu.

Sus menționatul tabel ne arată pentru anul de față un deficit în recolta totală a lumii, de: Hectol. 26.500.000

Acest deficit deși însemnat, nu este atît de neluștitor, dacă considerăm, că pe lîngă că mai există stocuri nevăzute de mărfuri vechi, consumațiunea grîului se reduce și se înlocuiește prin alte produse cît producțiunea este mai slabă și prețurile mai ridicate.

Situația

În condițiuni normale vom putea dar ajunge la viitoarea recolta fără a întâmpina lipsurile ce se prevedeau la începutul campaniei, și fără a vedea schimbări sensibile în prețurile actuale.

Destul numai că o temperatură defavorabilă, să nu cauzeze daune noilor semănături, inspirînd griji pentru viitoarea recolta, ca frigurile timpurii să nu închidă porțile rusești și ale noastre, înainte de epoca normală, împiedicînd expedițiunile așteptate sau în fine ca cererea consumului european să nu fie îndestulată în deajuns de ofertele culturii indigene, care s'ar arăta mai rezervată, în speranța de prețuri mai bune; și altele eventualități ce sunt de prevăzută, și cari de s'ar produce ar cauza perlburbățiune neașteptate în mersul normal al tirgurilor de cereale, producînd fluctuațiuni sensibile în prețuri.

Dar factorul principal în regularea lor, îl vom găsi în țările cu recolte tardive precum Argentina, Chili, Uruguay, Australia, Indi, etc. și în producțiunea ce ne vor da.

Dacă perspectiva de astăzi se vor menține favorabile pînă la sfîrșit, și dacă acele țări vor putea exporta cantități ce sunt așteptate, echilibrul între cerere și ofertă va putea fi menținut, și vom ajunge la viitoarea recolta, trecînd în parte prin momente de exaltațiune fără a vedea însă prețuri mari.

O lipsă însă în prevederile actuale în acea parte a lumii va putea avea urmări, ce nu ne este posibil de a le aprecia astăzi.

Piețele europene

Tirgurile din Europa au rămas calme cu cererea regulată, dar foarte limitată din partea consumului.

Expedițiunile din America și din cele-alte țări exportatoare, se mențin îndestulătoare, în cît oferta întrece cererea; pe de altă parte, cultura indigenă a pîntului oferi mai mult ca de obicei, rețînîndu-se în lucrările cîmpului de multe locuri ce au căzut în centrul Europei.

Piețele românești

Piața noastră, care se regulează după mersul celor de afară, a urmat de a fi calmă cu transacțiuni foarte limitate. Prețurile se mențin aproape neschimbate, astfel că putem menține cotațiunile noastre din săptămîna trecută.

ULTIME INFORMAȚIUNI

MM. LL. la Iași

M. Sa Regele a eliminat din programul recepțiunii Sale la Iași, punctele privitoare la revista militară proiectată și la punerea pietrei fundamentale a spitalului de alienați de la Soala.

M. Sa a renunțat și la banchetul proiectat în sala teatrului național.

M. Sa Regina, care va însoți pe Sverin în călătoria la Iași, a exprimat dorința de a se pune în program vizita școlii profesionale de fete a Reuniunii Femeilor Romîne.

Se știe că președinta acestei societăți este d-na Elena Mirvescu, soția fostului ministru al instrucțiunii.

Ministrii—cari și-au anunțat, în mod oficial, sosirea în capitala Moldovei, odată cu M. Sa Regele—sunt d-nii D. Sturdza, A. Stoiljan, general Berendeiș, S. Haret și I. I. Brătianu.

E vorba să se mai invite la serbare și foștii miniștri ai instrucțiunii, de cind s'a început clădirea noului universități, capii diferitelor instituțiuni culturale, decanii facultăților din București, etc.

Programul, cu modificările introduse de M. Sa Regele, a fost comunicat ieri telegrafic primăriei de Iași de d. S. Haret, ministrul școlilor.

D. Danielopol, decanul baroului din Capitală, va da un mare banchet în onoarea avocaților bucureșteni.

Aurelianștii au avut aseară o consfătuire la redacțiunea ziarului Drapelul. S'a discutat asupra campaniei în cestiunea liniei maritime Constanța-Rotterdam și s'a hotărît a se deschide o campanie energetică pe tema aceasta în contra guvernului.

Se crede că grupul aurelianșt va căpăta, prin eliminarea din sinul său a unor elemente echivoce, coeziunea necesară pentru a duce cu succes campania în contra sturdziștilor.

Așa, se vorbește că dd. Petre Grădișteanu și Take Giann vor reîntra definitiv în rândurile guvernamentale.

Iluminatul Capitalei

Asupra iluminării Capitalei cu electricitate, despre care am vorbit în numărul nostru de ieri, mai aflăm următorul amănunt:

Comisiunea, însărcinată cu alcătuirea caetului de sarcini, și care se compune din d-nii Țarușanu, inginer și membru în consiliul tehnic superior, Dragu inginer inspector la C. F. R., Sturdza, directorul școlilor de poduri și șosele, Cucu, directorul serviciului tehnic al primăriei și Many, profesor la școala de poduri și șosele, a prevăzut următoarea clausă în caetul de sarcini:

Se da Companiei Helios concesiunea iluminării cu electricitate a părților excentrice ale Capitalei cu facultatea, pentru primăria orașului, ca după expirarea concesiunii Companiei de gaz să acorde Companiei Helios iluminarea stradelor din centrul Capitalei, în măsura în care va dori primăria, precum și cu dreptul de a suprima iluminatul acestor strade iarăși cind va dori primăria.

De altminteri ceea ce a făcut comisia nu este de cît un proiect tehnic de concesiune și care specifică numai condițiile sub cari s'ar putea concesiunea iluminatul Capitalei.

Consiliul comunal al Iașului, în ședința sa de la 29 Septembrie, a hotărît să invite pe primarul Vienei, d. dr. Lueger, ca să asiste la inaugurarea noului abatoriu și a tirgurii de vite.

O comisiune compusă din domnii Gh. Tacu, prim-ajutor de primar, și Eduard Ghica, consilier comunal, va merge în curînd la Viena, în acest scop.

Consiliul a pus la dispozițiune comisiunii pentru această călătorie, suma de 8000 lei, strictul necesar pentru o modestă distracțiune, în capitala Austriei.

Se știe că primăria de Iași, din lipsa de bani, a hotărît să atace fondul mîinșelor, adică suma ce i a fost dăruită de Stat—pentru a putea face față cheltuelilor de primăria M. Sale Regelui.

Pentru acest viriment de fonduri, trebuie însă autorizațiunea ministerului de interne și cum timpul este foarte scurt, d. N. Gane, primarul de Iași, a cerut telegrafic d-lui M. Ferichide această autorizațiune.

Se pare că ministrul de interne ezită, de oare-ce pînă astăzi, 1 Octombrie, nu s'a primit la Iași nici un răspuns.

Din această cauză, comuna Iași nu a putut începe nici o pregătire.

Mișcarea națională

D. Monăstireanu, judecător de instrucție la tribunalul de Huși, a adresat ieri o scrisoare comitetului central al Ligii, cerînd să fie admis între membrii acestui institutiunii,—în Huși necexistînd o secțiune a Ligii,—cu o cotizație de 100 lei anual.

Sperăm, că frumoasa pildă a d-lui Monăstireanu va găsi imitatori numeroși.

Mai mulți cetățeni fruntași din Tulcea și Focșani au cerut autorizațiunea comitetului central al Ligii de a înființa în aceste localități cite o secțiune.

Studentii romîni din Berlin, Muenchen și Graz, au trimis cte o adresă de felicitare comitetului central al Ligii și comitetului național studențesc pentru reluarea campaniei în chestiunea națională.

Cetățenii din Ploegști fac mari pregătiri în vederea intrării naționale de Duminică.

Ni se scrie că entuziasmul crește din zi în zi.

Toate societățile din Ploegști vor ieși cu stindarde la gară întru întâmpinarea studenților.

Patria, organul partidului național din Cernăuși, se exprimă în următorii termeni asupra decorării lui Isszenszky:

Un singur moment este în decursul întregui petreceri în Ungaria a Regelui Carol, care a trebuit necesarmente să producă o mare indispoziție în cercurile Romînilor din Ungaria, de și aceștia din motive aproape de mintea omului, ascund această indispoziție. Pentru noi însă nu există rezon de a rețace aceasta, ci ne simțim chiar datorii a releva acest moment pentru de a da ocaziunea unei lămuriri necesare și pentru de a atrage asupra lui luarea aminte și a cercurilor din România, cari poate la-ă trecut cu vederea.

Acest moment este decorarea consilierului ministerial Isszenszky Sándor, a fostului procuror la Chuj, a cărui întregă carieră se bazează pe insultele cari le-ă adus întregului neam romînesc și regelului romîni. Indicăm simplamente faimosul rechizitor rostit de Isszenszky în procesul «Replicet», în care n'a esitat să debuteze cele mai murdare invective, calomnii și blasfemii la adresa unui întreg popor și mai ales la adresa Romîniei, ofensînd cele mai gingașe și delicate sentimente ale Romînilor.

D. Eugen Stătescu a plecat ieri la Sinaia ca să se prezinte M. Sale Regelui.

În jurul unei candidaturi

Vacanța scaunului de deputat de la colegiul III de Bacău, a stîrnit o adevărată furtună în familia Lecca.

D. Jean Lecca, a cărui candidatură o anunțasem, fiind bolnav și trebuind să-și caute sănătatea, a renunțat, se zice, în favoarea fratelui său Victor Lecca, fost inspector la poliție și fost inspector la domenii.

Această renunțare însă, nu intră de loc în vederile d-lui Caton Lecca, care se luptă din toate puterile pentru a scoate la acest colegiu pe d. George Morțun.

De aci vrajba în neam și tocmeală la furcă.

D. Victor Lecca, care cu ori și ce preț vrea să ajungă în parlament, caută și se zvîrcolește din toate puterile ca să cîștige în partea sa pe cel-l'altu Lecculești din Bacău.

În vederea acestei alegeri, d. Victor Lecca a demisionat ieri din postul de inspector domeniilor.

D. Stoiljan a primit imediat demisiunea inspectorului moșilor căutate în regie, cu mențiunea: Se primește cu părere de rău.

Cu privire la neiscăltirea contractului dintre primăria Capitalei și d. inginer Elie Radu, pentru alimentarea cu apă a orașului, aflăm următoarele:

Ministerul de interne și consiliul sanitar superior nu au dat autorizațiunea legală pentru a se iscălti contractul, de cît întru cît concesionarul s'ar angaja a da 50 mîi m. c. de apă pe zi.

Primarul ar voi să iscălească contractul fără a fi-se seamă de această condiție, dar d. Elie Radu se teme ca nu cum-va în aceste împrejurări contractul să nu fie anulat.

D. dr. Weigand arestat din nou

Tribuna din Sibiu ne aduce o nouă știre despre intoleranța fenomenală a guvernului unguresc: D. dr. Weigand, profesor german la universitatea din Lipsca și distinsul filolog romîn, care acum o lună a fost arestat în biserica romînă din Ciachi-Ghrău, a fost din nou scos din biserica romînească din Bistrița, nordul Transilvaniei, și condus înaintea poliției.

Îată cum expune Tribuna această brutalitate a agenților guvernului unguresc: Un agent de la poliție se prezintă la un fruntaș avocat romîn din Bistrița și întreabă cu mare zor:

—Unde-i profesorul Weigand? Avocatul romîn îi spune, că nu e pus paznic peste d. Weigand, de alt-fel el locuiește la hotel Sallinger.

Agentul poliției da raita la hotel și trage la răspundere pe hotelier, de ce n'a anunțat pe dr. Weigand?

Otelierul arată, că și-a făcut datoria ca de obicei, a anunțat cu o oră mai înainte pe toți oaspeții sosiți în ziua precedentă. Între aceștia era și dr. Weigand.

—Dar unde-i acum dr. Weigand? —întreabă agentul pe otelier.

—A eșit de acasă... nu știu unde. S'a fi văzut nedumerirea agentului. El bate stradele în colo și încoace, întrebînd și informîndu-se după Weigand. În sfîrșit află, că e în biserica romînească. Iute alergă la șeful său și raportează. Acesta trimite imediat alți doi funcționari de la poliție. Ei se duc direct în biserica romînească și fără să aștepte măcar sfîrșitul slujbei, iată pe dr. Weigand evitînd, în cît s'a putut, sgomolul, și-l duc la poliție.

Capitanul poliției l'a luat imediat l'a întrebării pe profesorul german asupra declarațiunii lui, făcute, după cum am publicat, către niște preoți sătmeneni, că e rușinecă copiii lor nu știu romînește.

Capitanul poliției întrebă dacă a făcut dr. Weigand, această declarație, ce s'a publicat în ziare?

Profesorul Weigand a refuzat categoric să răspundă. Atunci polițaiul l'a amenințat, că va fi expulzat imediat.

Adică a spune unul romîn, că e rușinecă să nu vorbească în casa sa romînește cu copiii săi e o crimă în Ungaria!

A doua zi de dimineață 4 trăsuri eșiau din Bistrița. Era dr. Weigand, însoțit de mai mulți romîni. Voiată să meargă în excursiune. Un agent al poliției l'a oprit în cale, spunînd că nu poate permite să meargă patru trăsuri de odală, că asta e—demonstrație în contra Statului.

—Au rîs și vizitii de gugumănia agentului polițienesc; au dat bicicii la cai și au trecut în fugă înainte «demonstrînd» în contra Statului și lăsînd pe poliștiș cu buzele umflate!

BIBLIOGRAFIE

Sănătatea copiilor de dr. Rappaport, lecțiua 1896—prețul 4 lei—se găsește la librăriile: Alcalay, Stetea, Muller-Storck.

Jalnică soție, Zoe, fi Alexandru, Mariaora, Zoica, frate Dumitru Iliescu, au durerea de a anunța încetarea din viață, a prea iubitelui soț, tată și frate

Marin Iliescu

În etate de 62 ani Vechiu profesor la Conservatorul de muzică. Mateiș Basarab Ofițer al Coroanei Romîniei.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebură, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

FABRICA

DE Ingrășăminte chimice din Brașov

Recomandă d-lor AGRICULTORI tot felul de SUPERFOSFATE pentru ingrășarea pămîntului

Informațiuni la D-nu A. I. LOEBEL București, Str. Smîrdan No. 9 sau în provincie la agenții fabricii PRIN FILTRUL

Dr. I. BRAUNSTEIN

Fost asistent de Profesor în Viena Specialist pentru boalele Capului Boale de Gît, Gâră, Nas, Urechii și Ochii Scoaterea nedureroasă a Dinților prin Anestesia (adormirea sau amoria) prin mijloace nevătmătoare însă interzise Dentiştorilor VINDECAREA MIROSULUI DIN GURĂ Consultațiuni dela 8-11 a. m. și dela 2-5 p. m. Strada Cottel, No. 14.

D. Ciocanelli, inginer, are în proprietățile seale:

De ÎNCHIRIAT

de la Sf. Dumitru, următoarele: Strada Crinului, 6, un apartament compus din 7 camere pentru stăpin, 3 p. servitori, baie, apă, canal sistem tout à l'égout,—etajul 1, elegant. Un apartament compus din 5 camere p. stăpin, 2 p. servitor, baie, apă, canal, sonerie, eleg. parter.

Strada Sfinți, 41, una prăvălie cu 2 camere parter; un apartament de 4 camere, elegant, și un apartament de 2 camere, canal, apă sistem tout à l'égout.

Strada Oiteii, 59-61, în apropiere de Palatul Justiției și piața, mai multe apartamente cu 2-3, 4-5 camere și dependințe, canal, apă.

Strada Dudeștii, 5, două apartamente de cite 7 camere, două apartamente de cite 2 odăi și bucatărie, elegante, apă, canal.

Strada Oiteii, 46 (vis-à-vis de biserica), 3 apartamente compuse din 4 camere, bucatărie, intrări separate, canal, apă; două prăvălii cu odăile lor, în colț; una pivniță de vinuri, capabilă a primi 20,000 vedre vin, bolta pe fier.

Strada Carol, 77. Una prăvălie cu odăia ei, pivniță bolțita pe șine; două apartamente la stradă, compuse din 3 camere, bucatărie; două apartamente în curte compuse din 5 camere, avînd canal, apă sistem tout-à-égout. Telefon

Strada Cuza-Vodă, 33, un apartament compus din 4 camere și bucatărie, canal, apă. A se adresa pentru informațiuni, str. Sfinți, 42. Biuroul în toate zilele dela 8-12 a. m. și de la 2-5 p. m. unde vor putea vedea și precu și condițiunile.

De Vinzare sau de Inchiriat

mobilate sau nemobilate de la 1 Octombrie 1897, casele din str. Sf. Voivod, No. 32 și 32 bis, compuse: una din 5 odăi de stăpin, o odăie de servitor și dependințe, și alta din 6 odăi de stăpin și trel de servitori și dependințe.—Gaz, apă, baie, etc.

A se adresa: D-nei Deutschlander Str. Cămpineanu, 6.

AGENCE des GRANDS MAGASINS du LOUVRE de PARIS CALEA VICTORIEI, No. 86.—(Vis-à-vis de Biserica Kretzulescu). A pus în vinzare modelele cele mai recente pentru ÎMBRĂCĂMINTEA DOAMNELOR Agenția primește necontentit EȘANTILOR NOUI și CREAȚIUNILE cele mai moderne ale Casei din Paris. Se găsesc: JAQUETTES, PELEBINES, ROBES de CHAMBRE MANTEAUX, MATINÉES, ROBES, JUPES, JUPONS, BAS, etc. etc. În fie-care săptămîna agenția continuă a primi, ca și în trecut, un transport de PALĂRII pentru DAME Acestea sunt foarte elegante și după cel din urmă model.—Primește, conform Catalogului, ori și ce comandă și expediază CATALOGUL Casei de Paris la cerere Franco. Pentru informațiuni a se adresa la AGENȚIE, indicînd lămurit adresa CALEA VICTORIEI, No. 36.—Vis-à-vis de Biserica Kretzulescu.

INLOCUIȚI-VĂ FLANELELE Antihigienice prin faptul că opresc evaporațiunea sudoarelei ÎMBRACAȚI-VA CU FLANELE DE VATĂ DE TURBA ale D-rului RASUREL SINGURELE RECUNOSCUTE CA HIGIENICE Sunt singurul remediu contra durerilor reumatismale; sunt antiseptice; sunt nemicorabile la spălat; Absorb Sudoarea: sunt elastice, își conservă porositatea, evaporază sudoarea, Negruțicibile, Antifermeticibile, Călduroase, Iyienice din toate

IVAN TURGHENIEFF

UN CUIB DE BOERNAȘI

XXIX

Maria Dmitrievna se zăpăci de-a binele când i se anunță vizita d-nei Lavretzky. Nu știa nici chiar dacă trebuie să o primească; se leama că va supăra pe Fedor Ivanovici. În sfârșit, curiozitatea se ridică mai presus. «La urma urmei, se glădi dînsa, mi-e redd!» Și îngropîndu-se în marile-i fotolii, spuse feciorului să o introducă. După cite-va minute ușa se deschise. Varvara Pavlovna se apropie de ea cu un pas repede și ușor, și fără ca să-l lase timp să se ridice de pe jeț, se inclină mai pînă la picioarele sale.

— Mulțumesc, mulțumesc, tușică, zise ea pe rusește, cu o voce dulce și mișcată, mulțumesc! Nu mă așteptam la atîta bunătațe, ești bună ca un inger!

Rostind cuvintele acestea, Varvara Pavlovna apucă fără de veste mina Mariei Dmitrievna, și stringîndu-i-o ușor în mînă-nușile sale Jovin, de culoare cenușie, o duse la buzele sale rumene. Maria Dmitrievna și perdî capul cu desăvîrșire vă-

noastră. Mă mir, știu, că vorbești așa de bine rusește! E de mirat.

Varvara Pavlovna scoase un suspin.

— Am stat prea mult în streinătațe, o știu; dar inima mea, fi incredințată că tot rusească este; nu mi-am uitat patria.

— Bine, foarte bine. Asta face mai mult ca ori ce... și apoi, să ai încredere în vechia mea experiență, patria înaintea de toate. Ah! ce frumoasă haină ai!

— Arată-mi o, te rog, și mie!

— Îți place?

Și Varvara Pavlovna o scoase repede de pe umeri.

— E foarte simplă, de la M-me Baudran.

— Se vede numai de cit! De la M-me Baudran! Ce draguță e și ce gust! Sunt incredințată că ai adus cu d-ta, mulțime de lucruri frumoase; cum aș vrea să-le văz!

— Toată toaleta mea e la dispoziția d-tale, dragă matusică; dacă vrei pot să-ți arăt femeiei de încredere a d-tale multe lucruri folositoare; a mea este din Paris și o lucrătoare foarte iscusită.

— Ești prea bună dragă, dar...

— Ce, dar? repetă cu un ton de mustrire Varvara Pavlovna. Vrei să mă faci fericită? Fă din mine ce ți-o plăcea.

— Ești prea bună, răspuse Maria Dmitrievna; dar de ce nu ți scoți mînșile și palări.

— Cum? imi dai voie?

— Fără îndoială; iei masa cu noi, sper...

Am... am să-ți presint și pe fiică-mea...

Maria Dmitrievna zise aceasta tremurînd puțin. Apoi linișindu-se, urmă:

— Fiica mea nu prea e bine astăzi, o s'o erli.

— Oh! matusică, ce bună ești! zise Varvara Pavlovna ducîndu-și batista la ochi.

Cazacul anunță pe Ghedeonofski. Bătrînul palavragiu intră zîmbind și făcînd adînc închinăciuni în dreapta și în stînga. Maria Dmitrievna îl prezintă d-nei Lavretzky. La început fu foarte încrecat; dar Varvara Pavlovna luă cu el aere de cochetărie respectuoasă, care făcu să i se urce roșăța pînă la virful urechilor; de atunci începură să curgă cuvinte de lingușire și de amabilitate. Varvara Pavlovna i ascultă oprindu-și un zîmbet pe buze, și încet-încet luă parte la discuție. Vorbi cu modestie de Paris, de călătoriile sale în Baden, făcu să rîză de două sau de trei ori Maria Dmitrievna, ceru voie să aducă și pe Ada; și, scoțîndu-și mînșile, arătă cu degetele-i subțiri unde se purtau acum volanele pe rochi, fundele, găteile, etc. etc. Făgădui să aducă o sticlă cu un parfum nou, *Essence Victoria*, și se bucură ca un copil cînd Maria Dmitrievna se învoi să primească acest mic dar. Vărsă cite-va lacrimi povestind sentimentul delicios cu care auzise sunetul clopotelor rusești! O mișcase pînă în adîncul inimii.

In acel moment intră Lisa.

De dimineață, din clipa în care înghețată de spaimă citise biletul lui Lavretzky. Lisa

se pregătea pentru această întrevedere; presimțea că trebuia să o vază, hotărî să nu se ferească de dînsa, spre a-și pedepsi speranțele-i nelegiuite, cum le numea ea. Simțea că viața îi era zdrobită; în mal puțin de două ceasuri trăsurile sale slăbiseră, dar nu vărsase nici o lacrimă. — «Am meritat-o, se gîndea ea înăbușîndu-și cu anevoință sentimentele cari o năpădeau furioase. Trebuie să merg acolo», își zise ea îndată ce auzi de sosirea d-nei Lavretzky. Pînă să se hotărăscă să intre stete, multă vreme în fața ușei salonului.

În sfârșit trecu pragul zîcîndu-și: «Sunt vinovată în fața acestei teme!» — Se silea să o privească în față și să-i zîmbească.

Varvara Pavlovna d-abia o zări că și se repezi înaintea ei, și i se inclină ușor cu un aer politicos, dar cu un fel de respect.

— Dă-mi voie să mă recomand, zise ea cu o voce insinuantă; mama d-tale s'a purtat atît de bine cu mine, în cit nădăjduesc că și d-ta veți fi bună cu mine.

Rostind cuvintele acestea, expresia feței Varvarei Pavlovna, zîmbul ei gales, privirea-i rece și vicleană, mișcările mînilor și umerilor săi, rochia și toată ființa sa, deșteptă în Lisa un ast-fel de sentiment de respingere, în cit nici nu putu să răspundă, și trebuia să-și adune toate puterile ca să-i iutînză mina.

— Domnișoara aceasta draguță mă disprețuește, își zise d-na Lavretzky, stringînd cu putere degetele înghețate ale Lisei.

— Și întorcîndu-se către Maria Dmitrievna, îi zise cu glas șoptitor.

— E cu adevărat draguță!

(Va urma)

Cea mai bună calitate existentă de
COCS
DE USINA DE GAZ
vi se furnizează la domiciliu, în saci
tona de 1000 kgr. gîrentatea garantată
46 lei 46
dacă vă adresați printr-o carte poștală
sau personal casei
A. GOLDSTEIN
9, STRADA DECEBAL, 9
BUCUREȘTI—Telefon No. 66
Tot acolo se află în depozit: Cocs
marunt pentru sobe Parigine și Belgie,
Cocs de Ferărie, Cărbuni din mine
englezești de Karfid, Antracit
englezești prima calitate, pentru sobe
Helios, Briquette, etc.
Expediți în gros și en detail din
București, Constanța și Brăila la orice
stațiune a căilor ferate.

CASA DE SCHIMB
HESKIA & SAMUEL
BUCUREȘTI
No. 5 Strada Lipscani No. 5
Impărat și vinde efecte publice și face
schimb de monedă.
Cursul pe ziua de 30 Septembrie 1917

	Cump.	Vind.
Rentă Amortisabilă...	89 1/2	89 1/2
Amortisabilă...	101 1/2	102
Obligat. de Stat (Gov. R.)...	102 1/2	103
Municipale din 1888...	98	98 1/2
1890	99	99 1/2
Scrișuri Funciar Rurale...	94	93 1/2
Urbanas	80	80 1/2
Isaj	86	86 1/2
Aziuni Banca Națio nă...	1245	1250
Ac. colț	325	330
Dacia Ro nia asig.	415	420
S-ta N. ionala asig	460	465
S-tația de Construcțiuni	165	163
Florin valoare Austriacă	310	312
Mărci Germane	123	125
Monede Franceze	100	101
Italiene	89	93
ruble hirtie	265	270

Les Vêritables Eaux Minérales de
VICHY
sont les Sources
VICHY-ÉTAT
CÉLESTINS
GRANDE-GRILLE
HOPITAL
Extrait le nom sur la Capsule
et l'Étiquette.
Les Seules Vêritables
Pastilles VICHY-ÉTAT
fabriquées avec les sels naturels
extraits des Eaux Vichy-État
COMPRIMÉS DE VICHY
aux sels naturels VICHY-ÉTAT
pour préparer l'eau artificielle de
Vichy gazeuse.
Agent Général pour la ROUMANIE,
BULGARIE, SERBIE,
A. G. CARISSEY, Bucarest

ULEIURI MINERALE
PENTRU
UNS MAȘINI AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE
PRODUSELE FABRICEI
STEAUA ROMÂNĂ
Societate anonimă pentru Industria Petroleului
Capital social: Lei aur 10,000,000 din care lei aur
7,000,000 deplin vărsați.
Pentru COMENZI ȘI INFORMAȚIUNI
A SE ADRESA
REPRESENTANTULUI GENERAL
T. ZWEIFEL
BUCUREȘTI GALAȚI IAȘI
Calea Moșilor, 31. Str. Egalității, 16. Str. Mitropoliei, 8.

CELE MAI FINE
STOFE
MODERNE
PENTRU
PARDESIURI, PALTOANE
ȘI
COSTUME
DE
BARBAȚI
LA
GRÜN & C. OMP.
BUCUREȘTI
16 STRADA LIPSCANI 16
Colecțiunile noastre se găsesc la
toți croitorii buni din țară.
La Typografia EPOCA se află de vân-
zare hîrtie maculatură cu 50 bani kil-
ogr. în pachete de câte 10 kilograme.

Doctorul **ION NANU**
Fost medic secundar al spit. din București
stabilit în CAMPULUNG
da consultații pe timpul verii

TIPOGRAFIA „EPOCA” execută tot felul
de lucrări atîngătoare de această artă.

AU PRIX FIXE
EN DETAIL **FRĂȚII HASAN** EN GROS
BUCUREȘTI. — 70, Str. LIPSCANI, 70. — BUCUREȘTI
Aven onoare a informa numeroasa noastră clientelă și onor, public că
au sosit deja **NOUȚĂȚILE** pentru sezonul de Toamnă și Iarnă
și anume: Flanelă, Pyrinée, Barcheturi în culori și desemn din cele mai
noui, calități superioare, Postavuri de Jachete și Pelérine; Astrahan Cara-
cule, Montaniacuri, Cafetele de Lyon și Velour de Nord, etc.
Au sosit de asemenea: **Linuri și Costume de rochi** după ultimele
jurnale din Paris. Bogat asortiment de **Mătăsuri** în culori și negre, în tot
ce e mai nou pentru logodne și nunți.
Specialitate în **covore de Salon și cu metru**.
Preșuri, Cocos, Linoleum, Stofe de Mobilă, Perdele, Storuri, Vitragiuri.
Mare ASORTIMENT în **Arbituri** precum: Olande Rumburg și de Belgia,
Madipoloane, Chifoane, Indian, Peral, Linon, Batiste, etc.
PREȚURI MODERATE ȘI FIXE
P. S. — Rogăm a nota bine adresa de mai sus, spre a nu confundă Maga-
zinul nostru cu alte firme.

MEDICAMENT PHOSPHATIC
VIN DE VIAL
VINUL DE VIA este un modifcator pu-
ternic al organismului în casurile de:
ebdilitate generală, creșterea întărlăiată,
convalescența lungă, anemiă, pierderea ape-
titului, a forțelor slăbiciunii nervoase.
Dosa este de un păhărel de lichior în-
naintea mesei. El completează nutriți-
nea insuficientă a bolnavilor și a con-
valescenților.
Farmacia **VIAL** Lyon, rue Victor Hugo, 14 și în toate farmaciile.

AGATOL
BREVETÉ
PASTĂ PENTRU DINȚI
FĂRĂ
SĂPUN
ESTE CEA
MAI NOUĂ
INVENȚIUNE
ȘI SINGURUL
PRĂPARAT
NEÎNTRECUT
PENTRU
CONSERVAREA
DINȚILOR
DE VÂNZARE LA TOATE FARMACIILE
DROGUERIILE ȘI MAGAZINELE DIN
ȚARĂ ȘI DIN TOATĂ LUMEA
SOCIÉTÉ DE PRODUITS HYGIÉNIQUES
STAPLER & Co
VIENNE: XVII, GENTZASSE 27. PARIS: RUE DU TEMPLE 197
DEPOL GENERAL PENTRU ROMANIA:
CH. LAZAROVITS BUCUREȘTI

SOBE CALORIFERE BELGIANE
Unica specialitate în felul lor
Prin excelența lor ventilațiune au devenit sistemul cel mai
higienic, recomandate prin certificate de onor, domnii doctori
generali Theodori, Măldărescu, Var-
lam, etc.
Acest sistem a fost aprobat
și introdus de Onor Direcția
C. F. R. și Onor Minister de
Interne.
Consumind puțin material au un
foc necontentit, care produce căldura
cea mai plăcută și neschimbătoare.
Vinzarea sobelor se face cu con-
dițiune ca în cazul cînd nu vor func-
ționa bine să se primească înafop.
Tot în **MAGASINUL** meu se gă-
sește un **MARE ASORTIMENT** de
Lămpi pentru Petroleu
Lămpi pentru Gaz aerian
cu Bec AUER
Mașine de bucătărie
Sistem American
BĂI de toate mărimete, CLOSETE, etc.
SE PRIMESCE ORI-CE INSTALAȚIUNE
MARCUS LITTMAN S-SOR I. WAPPNER
61, Calea Victoriei (vis-à-vis de Episcopie).

MELEDIC
APĂ DE MASĂ FĂRĂ RIVALĂ
FERUGINOASĂ — GAZOASĂ — FOSFATĂ
Analiza doctoreștilor BERNAD (Inst. chimic universitar)
Fosfat de fer . . . 0.05448 Clorur de sodă . . . 0.04998
Sulfat de var . . . 1.07027 Oxid de aluminiu . . . 0.07394
Sulfat de sodă . . . 0.72597 Anhidridă sulfurică . . . 0.07704
Carbonat de fer protoxidat . . . 1.12513
Carbonat de magneșiu . . . 0.04414
Comanda se primește la Administrația apelor Meledic,
Hall de l'Intendance Roumaine, Bucuresci.
Nu decolorează vinul

Primul Institut
de
Plasare și Home internațional
pentru instituțiune, guvereanțe, bone de
copii, menajere și cameriste.
Pensiune cu preț redus.
Correspondență cu streinlataea.
D-na **BANDAU**, instituțiune
Alea Carmen Sylva, 1 (Intrarea Cismigiu)

WATSON & YOEUELL
MAȘINI AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE
BUCUREȘTI. — Strada Academiei, 14 (fost Rașca)
Galați, Strada Portului. Brăila, Strada Regală.
VÎNTURĂTOARE N. 5 și N. 6
„NON PLUS ULTRA”
cu sau fără aparat de mătură pe patru rotile, mani-
velă, coș mărit și 12 site
APARATE ELEVATORE
DE UMLPUT SACI
Triori în diferite mărimi
SDROBITOARE DE STRUGURI
TEASCURI de VIN
MUȘAMALE
Tocătoare, Uruitoare, Grape flexibile, etc., etc.
Cataloge ilustrate gratis și franco.

CHAMPAGNE DOYEN & C REIMS
Representant pentru România **A. Feldmann**, București.
www.doboromanica.ro